

‘Ο κ. Πρόεδρος χαιρετίζει ώς ἔπειται τὰ νέα πρόσεδρα μέλη κ. κ. Πέτρον Ζαλοκώσταν καὶ Στυλιανὸν Δυκούδην.

Μετὰ χαρᾶς ἡ Ἀκαδημία βλέπει σήμερον τὸ πρῶτον μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς παρακαθημένους τὸν κ. Ζαλοκώσταν καὶ τὸν κ. Δυκούδην.

Προσφωνῶν κατ’ ἀρχὰς τὸν κ. Πέτρον Ζαλοκώσταν αἰσθάνομαι διπλῆν τὴν χαρὰν τὴν ὅποιαν μοὶ παρέχει ἡ εὐχαιρία τῆς προεδρείας μου νὰ χαιρετίσω ἀπὸ τῆς ἐπισήμου αὐτῆς θέσεως τὸν ἔγκριτον ἐπιστήμονα, συγχρόνως δὲ καὶ ἀγαπητὸν ἐν τῇ ἵδιᾳ ἐπιστήμῃ συνάδελφον μεθ’ οὗ μακροτάτη καὶ ἀκραιφνῆς μὲ συνδέει φιλία.

Εἰς τὴν φιλίαν αὐτὴν χαιριζόμενος θὰ ὑποτάξω σήμερον αὐτὸν τὸ ἐπιβεβλημένον μου καθῆκον ώς προέδρου καὶ δὲν θὰ ἀραπτύξω ώς θὰ ἐπεθύμουν τὸ μακρότατον, πολυσχιδὲς ἐπιστημονικὸν ἔργον τοῦ νέου καὶ ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ συναδέλφου μον, διότι γνωρίζω πόσον ἡ ἐκθεσις αὕτη θὰ τὸν ἐστενοχώρει καὶ θὰ προσέκρουε εἰς τὴν ἄκραν αὐτοῦ μετριοφροσύνην.

Θὰ στερηθῶ τῆς μεγάλης εὐχαιριστήσεως νὰ ἀναλύσω τὰς λαμπρὰς περὶ σπογγίνης καὶ λευκωματοειδῶν πρωτοτύπους ἔργασίας του, ὅσας πρὸ τεσσαράκοντα ὅλων ἐτῶν παρὰ τῷ μεγάλῳ Schutzenberger ἐν τῷ περιωνύμῳ Κόλλεγίῳ τῆς Γαλλίας ἐξετέλεσε, καρπὸν καὶ βραβεῖον τῶν ἀρτίων αὐτοῦ ἐπιστημονικῶν σπουδῶν. Θὰ ἀντιπαρέλθω ἀκόμη ὅλας τὰς μεγάλας δυσχερείας καὶ ἀντιδράσεις, ὅσας διποσθοπόρον ὑπαλληλικὸν πνεῦμα καὶ μικροπολιτικὴν παρενέβαλον κατὰ καιροὺς εἰς τὸ ἐπίμοχθον ἔργον εἰς τὸ ὅποῖον ἀπὸ τριακονταετίας τελείως ἀφιερώθη, ἡγωνίσθη θέλω νὰ εἴπω, τὴν ἐπιστημονικὴν τούτεστιν ἀνύψωσιν τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας τοῦ κράτους.

Δὲν δύναμαι δύμως νὰ ἀποσιωπήσω τὸ γεγονός ὃτι ὅτε ἡ πολιτεία, κύριε Συνάδελφε, σᾶς ἡρηγήθη διὰ λόγους οἰκονομίας τὴν ἴδρυσιν τοῦ ἀναποφεύκτου χημικοῦ ἔργαστηρίου πρὸς ἐπιστημονικὴν διαφώτισιν τῶν ὑπηρεσιῶν της, ἴδρυσατε τοῦτο ἴδιαις δαπάναις ἐν τῇ οἰκίᾳ σας. Καὶ τὸ ἔργαστήριον τοῦτο ὑπῆρξεν δὲ πυρὴν τῶν νέων κρατικῶν ἔργαστηρίων καὶ εἶδε βραδύτερον ἄλλα 17 παραρτήματα χημικῶν ἐν τοῖς τελωνείοις

έργαστηρίων νὰ τὸ ἐπικονυμῷσι. "Οτι εἰς αὐτὸ συνεπληρώσατε τὴν χημικὴν παιδεύσιν εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων δεκάδων χημικῶν, ἀρίστων οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων σήμερον, διδάξαντες αὐτοὺς δχι μόνον τὰς νεωτέρας ἐπιστημονικὰς μεθόδους ἀλλά τι πολὺ σπουδαιότερον, τὴν εὐσυνειδησίαν. Καὶ εἰς αὐτὴν τὴν διδασκαλίαν οὐδεὶς θὰ ἥδύνατο νὰ ὑπάρξῃ ἀνώτερος ὑμῶν καθηγητής.

Πρὸ ἔτους ἀπεφασίσατε ν' ἀναπαυθῆτε μετὰ τόσον ἐπίμοχθον ἐργασίαν καὶ ἀπεσύρθητε τῆς ὑπηρεσίας. Ἀλλ' ἡ μακρὰ ἀνάπαυσις ἀποτελεῖ τὴν ἥδονὴν μόνων τῶν ὀκνηρῶν. Εἰς τὸν ἐμισθέντας εἰς τὴν ἐργασίαν ἐμφανίζεται αὐτῇ ως ἀνία. Μή φοβεῖσθε ὅμως, τῆς ἀνίας αὐτῆς θὰ σᾶς ἀπαλλάξῃ ἡ Ἀκαδημία. Ἐχει ἀνάγκην τῆς πολυτίμου συνεργασίας σας καὶ εἰς τὸ καθ' αὐτὸ ἐπιστημονικόν της πεδίον καὶ εἰς τὰς κριτικὰς ἐπιτροπὰς ἐπὶ τῶν διαφόρων βραβείων τὰ ὅποια μεγαλόδωροι πατριῶται ἔθεσαν ὅπως ἐνθαρρύνωσι τὸν ἐργαζομένους πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἐθνικοῦ τῆς χώρας πλούτου. Καὶ τοῦ πλούτου αὐτοῦ οὐδεὶς ὑπάρχει ἀκριβέστερος ὑμῶν μελετητής.

Ἡ Ἀκαδημία χαίρονσα διότι τῇ ἐδόθη εὐκαιρία νὰ τιμήσῃ τὴν μακρὰν καὶ καρποφόρον ἐπιστημονικὴν ὑμῶν ἐργασίαν χαίρει συγχρόνως καὶ διὰ τὴν βοήθειαν τὴν ὅποιαν παρ' ὑμῶν ἀπεκδέχετοι εἰς τὸ ἔργον της.

‘Ως εὖ παρέστητε, φίλε συνάδελφε.

Μετ' ἵσης χαρᾶς ὑποδέχεται σήμερον ἡ Ἀκαδημία καὶ τὸν πρῶτον ναυτικὸν συνεργάτην αὐτῆς, τὸν ἀξιότιμον πλοίαρχον κ. Στυλιανὸν Ἐμ. Λυκούδην.

Καὶ ἄν αἱ ναυτικαὶ ἐπιστῆμαι δὲν κατεῖχον τὴν ἀνήκονσαν αὐταῖς θέσιν εἰς πάσας τὰς Ἀκαδημίας, ἡ Ἀκαδημία τοῦ ἔθνους εἰς τὸ ὅποῖον αἱ ναυτικαὶ παραδόσεις ἀπετέλεσαν πάντοτε μέρος τῆς ζωῆς του, θὰ ἔπρεπε νὰ τὴν δημιουργήσῃ.

Εἰς τὸ πρόσωπον ὑμῶν, φίλε συνάδελφε, δὲν χαιρετίζω μόνον τὸν διακεκριμένον ἀξιωματικόν, τὸν φιλόπονον καθηγητήν, τὸν ὀτρηρὸν ὁργανωτὴν καὶ ἀνακαινιστὴν τῶν ἐλληνικῶν φάρων. Χαιρετίζω καὶ τὸν

ἀφωσιωμένον μελετητὴν τῆς ἐνδόξου ἰστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ. Ή πρώτη ἐπιστημονικὴ ἀνακοίνωσις ὑμῶν τὴν ὅποιαν μετ' ὀλίγον θὰ ἀκούσωμεν, μὲ δικαιώνει τονίζοντα ἴδιαιτέρως τοῦτο. Ή δὲ περὶ τῶν ἐλληνικῶν φάρων ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος μέχρι σήμερον ἰστορικὴ ὑμῶν μελέτη, θὰ ᾖτο ἵκανη μόνη καὶ ἄνευ τῶν ἔξαιρέτων λοιπῶν δημοσιευμάτων ὑμῶν νὰ μᾶς παράσχῃ τὴν εὐχάριστον εὐκαιρίαν τῆς μεθ' ὑμῶν συνεργασίας.

Δὲν θὰ σᾶς διεκδικῇ λοιπὸν μόνη ἡ τάξις τῶν ἐπιστημῶν, ἥτις ὁμοθύμως σᾶς ἐπρότεινεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ὡς πρόσεδρον μέλος αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ τάξις τῶν γραμμάτων ἔξ ίσου.

"Εχει καὶ αὐτὴ σκοτεινὰ σημεῖα εἰς τὴν ἰστορίαν τοῦ ναυτικοῦ τῆς καὶ πολλοὺς σκοπέλους νὰ παρακάμψῃ κατὰ τὴν δημιουργίαν τῶν ναυτικῶν, ἀστρονομικῶν καὶ τεχνικῶν ἐν γένει ὅρων.

Δὲν θὰ ἀρνηθῆτε βεβαίως νὰ δανείσετε καὶ εἰς τὰ θέματα αὐτῆς μέρος ἀπὸ τὸ φῶς τῶν φάρων σας τὸ ὅποιον χάρις εἰς τὴν δραστηριότητα ὑμῶν ἀφθονον παρέχεται σήμερον εἰς τὸν ναυσιπόρους τῶν Ἑλληνικῶν ἀκτῶν.

‘Ως εὖ πάρεστητε, φίλε συνάδελφε.

‘Ο κ. Ζαλοκώστας λέγει τὴν ἐπομένην ἀντιφώνησιν:

Ἐνχαριστῶ ὑμᾶς, Κύριε Πρόεδρε, καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας διὰ τὴν ἐκλογήν μου ὡς καὶ διὰ τὸν τιμητικὸν λόγον οὓς εἴπατε διὰ τὸ ἀτομόν μου. Ὁφείλω οὐχ' ἡττον νὰ τονίσω ὅτι τὸ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μακρὸν ἔργον μου, περὶ τοῦ ὅποιου εὐηρεστήθητε τόσον εὐφήμως νὰ ὀμιλήσητε, καὶ εἰς τὸ ὅποιον ἰδίως ὀφείλω τὴν τιμητικὴν ἐκλογήν μου δὲν ἀνήκει εἰς ἐμὲ μόνον ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν πολλοὺς καὶ καλοὺς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ συνεργάτας μου καὶ τὸν πολυτίμονς βιοηθοὺς οὓς προητοίμασε διὰ τὸ ἔργον τῆς Πολιτείας τὸ Ἐθνικὸν ἡμῶν Πανεπιστήμιον.

‘Ο κ. Λυκούδης λέγει τὴν ἐπομένην ἀντιφώνησιν:

Προσερχόμενος ἐνώπιον τῶν ἐκπροσώπων τῆς συγχρόνου Ἑλληνικῆς διανοήσεως, κατὰ πάσας αὐτῆς τὰς ἐκδηλώσεις, ἐκφράζω πρὸς τὴν Ἀκα-

δημίαν τὴν βαθυτάτην μου εὐγνωμοσύνην, διὰ τὴν τιμὴν τῆς ἐκλογῆς μου, ὡς προσέδρου Αὐτῆς Ναυτικοῦ μέλους, καὶ πρὸς ὑμᾶς, Κύριε Πρόεδρε, διὰ τὴν τοσοῦτον εὐμενῆ καὶ κολακευτικὴν δι’ ἐμέ, προσαγόρευσίν Σας. Ἐπιτραπήτω μοι ἐν τούτοις νὰ ἔξαρω, ὅτι ἐὰν ἀξιωματικοί, ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὴν μεγίστην πλειονότητα τῶν ἐν τῷ Ναυτικῷ συναδέλφων μου, τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ἀποστρατείᾳ, εἶχον θελήση νὰ διεκδικήσωσι τὴν τοιαύτην τιμήν, κατόπιν τῆς προκηρύξεως τῆς Ἀκαδημίας, ἥθελεν αὕτη εὑρεθῆ εἰς ἀμηχανίαν, περὶ τῆς μεταξὺ αὐτῶν προτιμήσεως.

‘Οπωσδήποτε, ἡ συνδρομὴ ἡν δύναται ἡ Ἀκαδημία νὰ παράσχῃ εἰς τὸ Ναυτικόν, ἔσται αὐτόχρονα πολύτιμος: Ἄφ’ ἡς οἱ τρεῖς μεγάλοι τοῦ Ναυτικοῦ μας εὐεργέται, ὁ Φίλιππος Ἰωάννου, ὁ Λεων. Παλάσκας καὶ ὁ Ἀλέξανδρος Κουμελᾶς, κατήρτισαν τὸ μνημεῖοντος ὄνοματολόγιον τοῦ ἄλλοτε Ναυτικοῦ μας, μὲ τὸν διανυσίοντος εἰς ἀκριβολογίαν καὶ εὐφωνίαν δοντος του, ἡ Ναυτικὴ Ἐπιστήμη ὁραδαίως ἔξειλίχθη πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν, χωρὶς δῆμος καὶ νὰ ἀποκτήσῃ ἐπίσημον ἐκείνου συμπλήρωμα, θεραπεῦον τὰς δῆλονέν προκυπτούσας ἀνάγκας ἐν τῷ συγχρόνῳ Ναυτικῷ. Ἄλλα καὶ ἐκεῖνο ἀκόμη τὸ παλαιὸν ὄνοματολόγιον, ἐφ’ οὗ δέον, ὡς εἰς θεμέλιον λίθον, νὰ ἐδρασθῇ πᾶν τεώτερον, ἐγένετο ἔξόχως δυσεύρετον καὶ τῶν Δημοσίων ἀκόμη Βιβλιοθηκῶν μὴ κεκτημένων τοιοῦτο: Αυτηρὸν σφᾶλμα, ἐγένετο, πρὸ πολλῶν ἐτῶν, αἰτία, νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἀχρηστὸν ἐντυπον, καὶ ἐκποιηθῇ δλοκληρωτικῶς μετ’ ἄλλων ἐντύπων, ὡς ἀχρηστὸς χάρτης. Οὕτω οἱ δροι τοῦ ἄλλοτε Ναυτικοῦ μας, διατηρούμενοι ἀπὸ μηδὲμης τῶν ἔξοικειωμένων πρὸς αὐτὸν παλαιοτέρων ἀξιωματικῶν, θὰ καταστῶσι διὰ τὸν μελετητὴν τοῦ μέλλοντος, αἰνιγματωδέστεροι ἐνίων δρων τοῦ Βυζαντινοῦ Ναυτικοῦ. Ἡ τοιαύτη ἐργασία περισώσεως καὶ δημιουργίας ἔσται βεβαίως μακρὰ κάπως, ἀλλ’ ὅχι καὶ ὑπεράγαν δυσχερής. Πάντες οἱ κλάδοι τοῦ Ναυτικοῦ ἔχουσι τὸ μὴ ἐπισήμως θεσπισμένον, οἷονεὶ αὐτοσχέδιον, ὄνοματολόγιόν των, χρῆσον βεβαίως θεωρήσεως καὶ ἀνασκευῆς, ἀλλὰ πάντως δυνάμενον νὰ παράσχῃ μεγίστην διευκόλυνσιν εἰς τὸν ἐπεξεργασομένους αὐτό, γραμματικὸν εἴτε γλωσσολόγον τῆς Ἀκαδημαϊκοὺς καὶ τοὺς εἰδικοὺς ἐν ἐκάστῳ τοῦ Ναυτικοῦ κλάδῳ ἀξιωματικούς.

‘Ως πρὸς ἐμέ, θὰ εἶμαι πολὺ εὐτυχῆς ἂν, δεόντως ἔξουσιοδοτούμενος, ἐπετύγχανον ὡς σύνδεσμος τῆς Ἀκαδημίας πρὸς τὸ προϊστάμενόν μου ‘Υπουργεῖον, τὸν διακανονισμὸν τοιαύτης τινὸς ἐργασίας, εὐεργετικῆς εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς Ναυτικῆς Ἐπιστήμης.

Διὰ τῆς Ἀκαδημίας ὡσαύτως δύναται νὰ γνωρισθῶσιν εἰς εὐρύτερα πεδία ἐργασίαι πάσης φύσεως εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τοῦ Ναυτικοῦ μας συντελεσθεῖσαι, θεωρητικὰ ἢ τεχνικά, εἴτε πρωτότυποι εἴτε μετενεγκθεῖσαι εἰς τὰ παρ’ ἥμιν, περὶ ὃν οὐδὲν ἐγράφη ἢ ἀνεκουνώθη, ὡς ἐκ τῆς μετριοφροσύνης τῶν δυναμένων νὰ ἀνακουνώσωσιν αὐτάς.

Ἐτέρᾳ αἰσθητὴ τοῦ Ναυτικοῦ ἀνάγκη, διὰ τὴν ὑδρογραφικήν του ἴδιως φιλολογίαν, εἶναι ἡ ἐξεύρεσις καὶ ἡ καθιέρωσις τρόπου, ἐπιτρέποντος τὴν Ἑλληνιστὶ γραφὴν τῶν ξενικῶν τοπωνυμιῶν, καθισταμένης ὅμως δυνατῆς τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναγιγνώσκοντος ἀποδόσεως τῆς πραγματικῆς αὐτῶν προφορᾶς. Φαντάζομαι δέ, ὅτι τοιαύτη ἀνάγκη θὰ ἐκδηλοῦται εἰς πᾶσαν ἐπιστήμην, εἰς ἣς τὰ συγγράμματα ἀπαντῶσιν ὀνόματα ξενικά. Ἄλλ’ ὡς πρὸς τὴν διασκόπησιν τοῦ ἀκανθώδους ζητήματος τούτου, θὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν εὐμενῆ τῆς Ἀκαδημίας ἀκρόασιν κατ’ ἄλλην τινὰ τῶν συνεδριῶν της.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

‘Ο ἀναπληρῶν τὸν Γενικὸν Γραμματέα, Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν πρακτικῶν κ. Γ. Οἰκονόμος καταθέτει τὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν ἀποσταλέντα πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν δημοσιεύματα. Τὰ δημοσιεύματα ταῦτα πλὴν τῶν περισσικῶν ἀναγράφονται εἰς τὸ Βιβλιογραφικὸν Δελτίον.

‘Ο κ. Ζέγγελης ἐκθέτει τὰ κατὰ τὴν ἐκπροσώπησιν ὑπ’ αὐτοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, πρῶτον εἰς τὴν ἐν Βρυξέλλαις συνελθοῦσαν τετάρτην γενικὴν σύνοδον τοῦ Διεθνοῦς Συμβουλίου Ἐρευνῶν (Conseil International de Recherches) καὶ δεύτερον εἰς τὴν ἐν Χάγη ἐννάτην σύνοδον τῆς Διεθνοῦς Ἐνώσεως Θεωρητικῆς καὶ Ἐφηρμοσμένης Χημείας (Union Internationale de la Chimie pure et appliquée).